

– Segítse az egyes országokat, hogy képesek legyenek a fenntartható fejlődés nevelési feladatainak elvégzésére.

– Figyeljen oda a partnerekre, fogja össze kezdeményezéseiket, legyen összekötőjük az ENSZ felé, támogassa őket olyan végrehajtási tervekkel, dokumentumokkal és konferenciák szervezésével, amelyek illeszkednek a szokásos ENSZ folyamatokba.

– Ösztönözze a már működő szervezetek és hálózatok munkáját, könnyítse meg olyan új intézmények alapítását, amelyek meg tudnak felelni az ESD által támasztott hatalmas gyakorlati, követelményeknek.

– Legyen az UNESCO az új gondolatok megvitatásának fóruma, segítse az ESD-t fejlesztő stratégiákat.

– A civil szervezetekkel összefogva mozgósítsa a tömegeket a fenntartható fejlődés érdekében.

– Minden téren járuljon hozzá a jó tapasztalatok cseréjéhez.

– Mozdítsa elő az ESD-t szolgáló kutatást, gyakorlatot és innovációt.

– Támogassa és szilárdítsa meg a kevésbé ismert partnerek fontos tevékenységét.

– Keresse a jó együttműködést a magánszektorral.

– Számoljon be az ENSZ-nek a DESD-t támogató munkájáról.

Az UNESCO a saját intézményein keresztül továbbra is hozzá fog járulni a fenntartható fejlődéshez és az ESD-hez, beleértve az *Agenda 21* és a Fenntartható Fejlődés Bizottsága (CSD) munkáját. Kiemelt figyelmet fordít az EFA-ra, a vízellátásra, az írni-olvasni tudás elterjesztésére, mert ezek az ESD integráns részei.

Az UNESCO nem szponzoráló szervezet, és nem tekint magát globális koordinátornak. Vállalja a partnerségi felelősséget az ENSZ általános intézkedéseinek segítésére. Fenntartás nélkül dolgozik majd az ESD érdekében, támogatni fogja az egyes országok ilyen irányú tevékenységét, felkutatja a hiányosságokat és gyenge pontokat, mindent megtesz hogy ezeket energikusan és a partneri kapcsolatok építésével kiküszöbölje.

A Fenntartható Fejlődésre Nevelés Évtizedével kapcsolatos UNESCO-stratégia

2003. április 12-én az UNESCO Végrehajtó Bizottsága megbízta a Titkárságot, hogy irányítsa az ESD-évtized munkáját, konzultáljon más ENSZ ügynökségekkel, tagállamokkal és civil szervezetekkel. Az UNESCO kétirányú tevékenységet fejt ki: egyrészt a feladat fő ügynökségeként működik, másrészt önálló kezdeményezésekkel segíti az Évtizedet.

A vezetőszereppel kapcsolatban:

– Az UNESCO végrehajtási keretértet készít.

– Ebben a keretbe építi be a partnerek hozzájárulását és javaslatait. Ideiglenes határidő 2003. június.

– Egyes esetekben az UNESCO felkéri a partnereket, fogalmazzák meg elgondolásaikat, és hogyan, kikkel akarnak együttműködni. A „keret kitöltése” lehetővé teszi, hogy alulról építkezve kidolgozzuk a Végrehajtási Tervet, hiszen a WSSD-nek éppen ez a legfontosabb alapelve.

– A Terv fogalmazványa a partnerség segítségével és a feltárt hiányosságok ismeretében kiegészíthető, javítható. Az UNESCO feladata éppen az, hogy társakat keresen a hiányosságok kiküszöbölésére.

– A Végrehajtási Terv kidolgozását 2003 novemberére tervezzük. Ezután további konzultációk következnek a regionális és világszervezetekkel, részt veszünk más szervezetek által szervezett konferenciákon, így a Végrehajtási Tervet 2004 első felére el tudjuk készíteni.

Saját tevékenységünk három területre terjed ki: *Nevelés Mindenki Számára, Küzdelem az Írástudatlanság Ellen és Víz*. Ez beleillik a Szervezet 2004–2005-ös kétéves programja fő irányelveibe, valamint a hatéves középtávú Nevelési Stratégiánkba. A fő figyelmet az oktatás–nevelés minőségére irányítottuk olyképpen, hogy megfeleljenek a tágabban értelmezett fenntarthatóság követelményeinek és a Johannesburgban lerögzített három alapelvnek. Az EFA és az Írástudatlanság Elleni Mozgalom keretében az UNESCO főképpen a tanárok iskolai és az iskolán kívüli munkájára figyel; a vizet illetően az UNESCO a tágabb értelemben „vízcentrikus nevelésre” koncentrálna.

MEGVALÓSÍTHATÓ-E A FENNTARTHATÓ VILÁG?

Ram Boojh

A *Fenntartható Fejlődés Világcsúcsot* (World Summit on Sustainable Development, WSSD), más néven Rio+10-et vagy Földcsúcs-2-t 2002. augusztus 26. és szeptember 4. között tartották Johannesburgban. Ez volt eddig a legnagyobb nemzetközi összejevetel, ahol a Föld jövője megvitatásra került. A hivatalos Csúcs mellett különböző helyszíneken „kísérő” konferenciákat is tartottak. A résztvevők száma 21000 volt, közöttük 104 állam- és kormányfő, 9000 küldött és 4000 sajtótudósító.

A szerző a *Connect* indiai Környezetnevelési Központ (CEE) támogatásával megjelenő hindi nyelvű változatának szerkesztője. Fordította *Menczel György*.

Amíg a WSSD-ig eljutottunk

Az első *Emberi Környezet ENSZ-Konferencián* (United Nations Conference on Human Environment, Stockholm, 1972) sok, a környezetre és a fejlődésre vonatkozó vita zajlott. 113 ország képviseltette magát, de csak két ország (Olaszország és Svédország) államfője vett részt végig a vitákban. A *Stockholmi Nyilatkozat* mégis a környezetvédelem *Magna Chartájává* vált, rengeteg környezetvédelmi elvi és törvényhozási kezdeményezést indított el az egyes országokban.

Stockholm után húsz évvel 1992 júniusában a világ vezetői újra találkoztak Rio de Janeiróban az *ENSZ Kör-*

nyzeti és Fejlődési Konferenciáján (UN Conference on Environment and Development, UNCED) vagy más néven a *Föld-csúcson*. A Riói Csúcs legfontosabb eredménye egy tervezet, az *Agenda 21* volt, amelyben azt fejtették ki, hogyan lehet társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból a fejlődést fenntarthatóvá tenni.

Rio után tíz évvel az ENSZ úgy határozott, hogy *Fenntartható Fejlődés Világcsúcsot* (World Summit on Sustainable Development, WSSD) rendez Johannesburgban azért, hogy áttekintsék és értékeljék az *Agenda 21* végrehajtását, és a további teendők számára egy határidőkhöz kötött végrehajtási tervet javasoljanak. Az ENSZ *Fenntartható Fejlődés Bizottsága* (Commission on Sustainable Development, CSD) végrehajtási „úti tervet” készített, amelynek célja, hogy a fenntartható fejlődésre vonatkozó elképzeléseket Johannesburgban előterjeszthessék. A CSD a WSSD globális előkészítő bizottságaként (Prep-Com) működött, négy tanácskozást tartott, hármat (2001. április–májusban, 2002. január–februárban és március–áprilisban) New Yorkban, egyet (2002. május–júniusban) az indonéziai Baliban.

A Bali PrepCom feladata az volt, hogy végleges formába öntse a *Végrehajtási Tervet* (Plan of Implementation, POI) és előkészítse az államfők politikai kötelezettségeit rögzítő nyilatkozatot, amelyet majd a Johannesburgi Csúcs elé terjesztenek. A POI nem más, mint a 21. századhoz címzett, a fenntartható fejlődésről szóló, Rióban vállalt kötelezettségek teljesítésére kidolgozott akció-tereterv.

A Bali PrepCom folyamán a szöveg 73%-át lényegében elfogadták, a többit a következő WSSD-re hagyták. A legfőbb nézeteltérések a vízre és higiéniaóra, a megújuló energiaformákra, az energiatámogatásra, vegyi anyagokra, a természeti erőforrások fogyására, a biodiverzitás pusztulására, a halállományra, a 7. sz. riói elvre (közös, de differenciált felelősségviselés), a 15. sz. elvre (megelőző övintézkedések), kormányzásra, kereskedelemre, pénzgazdálkodásra, globalizációra, közös felelősségvállalásra, szavahihetőségre és elszámoltathatóságra, a partnerségre és a Kiotói Protokollra vonatkozó kérdések körül voltak. Ez volt az oka, hogy a lényeges feladatok terén nem alakult ki egyetértés.

WSSD: felhívás cselekvésre és harcra

A PrepCom-üléseken nyilvánvalóvá vált, hogy a fenntartható világrend megvalósításáért keményen kell harcolni. Az ENSZ főtitkára arra szólította fel a küldötteket, hogy dolgozzanak ki egy átfogó, hatékony, gyakorlatban kivitelezhető akciótervet, amely mind a fejlett, mind a fejlődő országok elképzeléseinek megfelel. Koncentráljanak a „víz, energia, egészség, mezőgazdaság és biodiverzitás (angol betűszóval rövidítve WEHAR)” kérdéseire, ugyanakkor a főhangsúlyt helyezték a szegénység megszüntetésére.

A WSSD jelentős eseményei közé tartozott hét tematikus partnerségi plenáris ülés, fontos személyiségek – nem államférfiak – nyilatkozatai, államfők felszólalásai, négy magas színvonalú kerekasztal-beszélgetés és egy

befolyásos üzletemberek számára rendezett sokrésztvevős összejövetel. A tanácskozások résztvevői három fő csoportra oszlottak: a G-77 csoport (Venezuela által vezetett 140 fejlődő ország), az Európai Unió, amelynek vezetője akkor Dánia volt, és a JUSCANZ csoport (Japán, USA, Kanada, Ausztrália, Új-Zéland). A tárgyalások eredményeinek végső formába öntésére hozták létre az *Elnök Barátai* (Friends of Chair) csoportot, melynek 16 tagja között foglalt helyet India, Dél-Afrika, az Egyesült Királyság és Venezuela.

Viták, tárgyalások

A Végrehajtási Terv végleges megfogalmazásához két, egymással szoros kapcsolatban álló csoportot hoztak létre, az egyik a kereskedelem, a pénzügyek és a globalizáció témáival, a másik az ezekhez szükséges intézményrendszer kialakításával foglalkozott. A két csoport ülésein, illetve a szűkebb körű konzultációkon meg nem oldott kérdéseket egy *Johannesburgi szabályozás* (Johannesburg Setting) elnevezésű miniszteri szintű konferencia elé terjesztették.

Sokat vitatták a Group-77 javaslatát a *Szolidaritási Világalap* (World Solidarity Fund) felállításáról, melynek feladata a szegénység elleni harc lett volna. A javaslatot az Egyesült Államok, Japán, Ausztrália és az EU ellenezte. Végül is olyan alap létrehozását szavazták meg, amelyhez a tagok önkéntes alapon csatlakozhatnak. A víz-, és egészségügyi problémákat illetően elsősorban a határidőkhöz köthető célokat tárgyalták meg. A végső megfogalmazásban az szerepel, hogy a nélkülözhető lakosság fele 2015-ig jusson megfelelő ivóvízhez és egészségügyi ellátáshoz. Nem tudtak megegyezni a megújuló energiaforrások részarányának növelésében (2010-re 15%-os növekedést irányoztak volna elő), és hogy milyen lépésekben történjék az energiatámogatás megszüntetése. Az ellenzők sorába tartozott néhány G-77-tag – köztük India, Kína –, az OPEC és a JUSCANZ, ugyanakkor az EU a javaslatok mellett állt ki. A végleges megfogalmazásból ezek a témák és határidők – köztük a segélyek megszüntetése – kimaradtak, helyettük a „sürgősségi ügyek” kitétel szerepelt.

A biodiverzitással kapcsolatos vitás témák: 2010-ig meg kell állítani a biodiverzitás romlását, és létre kell hozni egy „nemzetközi jogi elkötelezettségi rendszert” az előnyök közös, egyenlő megosztása céljából. A 2010-es határidőt elfogadták, de az Egyesült Államok ellenezte mind a „törvényileg kötelező”, mind a „rendszer” kifejezést, így a „törvényileg kötelező” kimaradt, helyette „nemzetközi rendszer” került be a végleges szövegbe.

Az USA ellenezte, hogy minden országot szólítsanak fel a Kiotói Jegyzőkönyv ratifikálására azért, hogy a megállapodás 2002-ben hatályba léphessen. A végleges szöveg úgy szól, hogy sürgetni kell azokat az államokat, amelyek még nem ratifikálták, hogy belátható időn belül tegyék meg. Lényeges Oroszország és Kanada bejelentése, hogy ratifikálni fogja a Kiotói Jegyzőkönyvet, így lehetővé válik, hogy 2003 elején hatályba lépjen. A finanszírozás tekintetében úgy határoztak, hogy a GNP 0,7%-

át mint *Hivatalos Fejlesztési Támogatást* (Official Development Assistance, ODA) elérhetővé teszik a fejlődő országok számára, de eljuttatták azt a javaslatot, hogy az ENSZ főtitkára ellenőrizze az ODA-val kapcsolatos vállalkozások teljesítését, és számoljon be erről. Mindenki üdvözölte a *Globális Környezeti Hozzájárulás* befizetésének kiterjesztését (Global Environment Facility, GEF) egy harmadik ciklusra, hozzátéve, hogy a GEF pénzalapjainak egy részét az elsvatagosodás elleni harcra kell fordítani.

A környezeti nevelés a WSSD-n

A WSSD-n általánosan elismerték a *Környezeti Nevelésnek* (Environmental Education, EE) a fenntartható fejlődésben játszott szerepét. Egyike volt ez a Csúcs a kiemelt témáinak, és komolyabb ellenvetést senki sem tett vele kapcsolatban. Nagyon alaposan megtárgyalta az IUCN, UNICEF, WWF, CEE és még 17 nem kormányzati szervezet, hogy milyen szinten segítsék az EE-hez kapcsolódó tevékenységet. A CEE az IUCN-központban kiállítást rendezett, ahol bemutatták, mit tettek eddig a *Fenntartható Fejlődésre Nevelés* (ESD) érdekében Indiában, Dél- és Délkelet Ázsiában. Az IUCN és az UNESCO több nemzetközi programot szervezett a nevelésről és a kommunikációról. Augusztus 30-án minden világrészről összesen 73 ország nemzeti és regionális szakmai EE-szövetségei aláírásával közös közleményt adtak ki az ESD-ről. Ebben felszólították a kormányokat, hogy készítsenek akcióterveket, és járuljanak hozzá azok végrehajtásához. Sürgettek a nemzeteket és az ENSZ-et, hogy a tervet megfelelő mértékben, anyagilag támogassák. Elfogadták azt a javaslatot is, hogy a 2005 és 2015 közötti időszakot nyilvánítsák a *Nevelés a Fenntartható Fejlődésért Nemzetközi Évtizedének*.

A civil társadalmi szervezetek szerepe

A civil társadalmi szervezeteknek – amelyeket először a Riói Csúcson ismerték el – az ENSZ-en belül különleges szerepük van. Ide tartozik a kormányokon kívül szinte mindegyik szervezet, az NGO-k, CBO-k, nő- és gyermekszövetségek, ifjúsági, bennszülött szervezetek, tudományos intézmények stb. A WSSD főtitkára, *Nini Desai* a bali konferencián kifejezte azt az óhaját, hogy az ENSZ *Fenntartható Fejlődés Bizottsága* (CSD) minden más ENSZ fórumnál aktívabb testület legyen, és arra szólította fel a civil szerveződések, hogy még intenzívebben vegyenek részt a WSSD tevékenységében. Az utóbbi különleges szervezeti felépítése miatt azonban a civil szervezetek nem képesek jelentős részt vállalni a munkájában.

Az akadályok – megosztottság, fizikai és adminisztrációs problémák – ellenére, Johannesburg nagy esemény volt a civil szervezetek életében. A PrepCom elhanyagolta őket, marginalizálódtak, mégis határozottan kiálltak véleményük mellett, habár kevés megértésre számíthattak az egyes fórumokon.

A civil társadalmi szervezetek munkája 14 fő témát érintett. Számos csoportjuk jelen volt a plenáris üléseken, hogy képviseljék elégedetlenségeiket. Több kísérő összejövetelt szerveztek, ahol minden fontos WSSD-témát megtárgyaltak. Értékes munkát végeztek az Ubuntu Village, Water Dome, az IUCN Központ és Nasrec mozgalomban, változatosságot és új színeket vittek be a Csúcs munkájába. Felvonultak, tiltakoztak, gyalogmeneteket szerveztek, ezzel demonstrálták, hogy jelenlétük mennyire fontos. Sértette őket egyes kormányok hozzáállása, ezért bojkottot szerveztek, megalapították a nem kormányzati szervezetek nemzetközi Ecoequity Szövetségét, vitákat indítottak, hogy tiltakozzanak a Világkereskedelmi Szervezet (World Trade Organization, WTO) zsaroló politikája ellen. A legtöbb, nem kormányzati szervezet (NGO) elhatározta magát attól, hogy a WSSD-n közös közleményt adjanak ki. A WWF, Oxfam és a Greenpeace sérelmezte, hogy a megújuló energiák felhasználására nem készítettek ütemtervet. A Csúcs eredményeit a legtöbb civil szervezet úgy értékelte, hogy csak morzsákat adtak a szegényeknek, míg a kapzsis és önzők győzedelmeskedtek. A szegények és a környezet szempontjából tragédiának tartották az egészet, a legpesszimistábbak a kereskedelemnek és a mezőgazdaságnak juttatott anyagi támogatással kapcsolatban voltak. A nem kormányzati szervezetek a Csúcsot szörnyű kudarcként értékelték, ahol a fő feladatok terén nem értek el eredményeket, egyes területeken éppenséggel visszalépés következett be. Úgy érezték, hogy Rióhoz képest nem történt haladás, és éppen a legfontosabb és a legalapvetőbb elvek tekintetében meghátrálás történt. Főleg a kereskedelmet kritizálták, kifejtették, hogy nem „szabad kereskedelemre” (free trade), hanem „tisztességes kereskedelemre” (fair trade) van szükség. A legtöbb NGO-felzólalás az *Agenda 21* feladatainak végrehajtására létrejött partnerségi kapcsolatokat érintette. Ezeket a Csúcs legfőbb eredményének jelentették ki. A Csúcs ideje alatt 220 kapcsolat jött létre, 235 millió USD pénzügyi alappal, és feltételezhető, hogy több ilyen van kialakulóban, sok támogatót vonzanak ezek a kezdeményezések. Az NGO-k szerint a kormányok a partneri kapcsolatokat is manipulálják, arra használják fel, hogy tevékenységüket ne lehessen ellenőrizni. A Csúcs befejezésekor kitértek, hogy a legtöbb civil szervezet kiábrándult, ezek egyértelműen ki is fejezték elégedetlenségüket.

Megvalósítható-e a fenntartható világ?

A Csúcs utolsó napján a világ vezetői annak tudatában, hogy a szegények és gazdagok között fennálló „mély szakadék” jelenti a legnagyobb fenyegetést a globális jólét és biztonság számára, jóváhagyták a *Johannesburgi Végrehajtási Tervet* (Johannesburg Plan of Implementation). A fenntartható fejlődésről szóló nyilatkozatban a világ vezetői megerősítették elkötelezettségüket az *Agenda 21* mellett, és kijelentették, hogy mindennél fontosabb a környezet megóvása és embermilliárdok kiemelése a szegénységből. Az ENSZ és Dél-Afrika képviselői szerint a Csúcs sikeres volt, és szilárd alapját képezi bolygónk jövőbeli megóvásának.

A Johannesburgi Csúcst legfőbb eredménye, hogy számos területen konkrét megegyezés született, így ütemtervet dolgoztak ki a biológiai diverzitás megőrzésére, a legszegényebbek egészségügyi ellátásának javítására, és mérsékeltek a vegyi anyagok által előidézett veszélyeket. Már korábban is, a *Biológiai Diverzitás Egyezményben* (Convention on Biological Diversity), megállapodtak a biológiai diverzitás megőrzésének eszközeiben, de az Egyesült Államok hozzájárulása új elemet jelentett ezen a téren. A nemzetközi közösséghez intézett felhívás a Kiotói Jegyzőkönyv mielőbbi aláírására, az éghajlat megóvására irányuló pozitív jel volt.

Nagyon csekély haladás történt a pénzügyi támogatás és fenntartás elveinek tekintetében. Elvetették azt a javaslatot, hogy adóztassák meg az olyan közös kincsek, mint a világűr, a nyílt tengerek használatát. Egyetértettek viszont abban, hogy az ENSZ illetékesei elé terjesztik, hogy vizsgálják meg ennek végrehajthatóságát. Nem sikerült a Csúcson megegyezni, az UNEP támogatásában, valamint abban sem, hogy létesítsenek egy *Környezetvédelmi Világszervezetet* (World Environment Organization), így nincs olyan szerv, amelyik ezeket a célkitűzéseket hatékonyan támogatná és ellenőrizné. Abban sem tudtak megegyezni, hogy 2010-re 15%-kal növelik a megújuló energiaforrások felhasználását, ez visszaveti a Föld éghajlatának megóvását. Még a megelőzési tevékenység elveiben sem történt haladás. Az eredmény csak annyi, hogy az új egyezmények nem jelentenek visszalépést az 1992-es állapothoz képest. Míg az 1992-es Riói Csúcson fundamentális elveket szögeztek le, és elindították egy jövőbeli nemzetközi környezetvédelmi törvény megfogalmazását, Johannesburgban sokkal nehezebb volt megegyezést elérni konkrét célokban és ütemtervekben. A Csúcson egyszerűen megerősítették az ENSZ Millenniumi Nyilatkozatát és mindazokat az egyezményeket, amelyeket 1992 óta az egyes világkonferenciákon elfogadtak.

A WSSD-n elért eredmények alulmaradtak a várakozásoknak, de bizonyos mértékig reményt kelthet, hogy történt bizonyos haladás a helyes irányban, még ha ennek nagysága korántsem elegendő a környezetvédelem sürgős feladatainak megoldásához. A megkötött megállapodások nem elegendők ahhoz, hogy az élet fennmaradásának integritását biztosítsák a természetben, pedig ezen múlik az emberiség léte. A hiba ott van, hogy nem sikerült nagyobb egyetértést létrehozni a különböző érdekelt felek között. Nagyon sajnálatos, hogy a kormányok részéről nem nyilvánult meg politikai akarat, hogy félretegyék nemzeti érdekeiket. Érvényes ez elsősorban a vezető fejlett országokra, amelyek nem egyeztek bele a mezőgazdasági támogatás radikális csökkentésébe, pedig ezzel megkönnyítették volna a fejlődő országoknak, hogy piacaikra bejuthassanak. A Csúcson ezenfelül alig gondoltak nemzetközi civil szervezetek létrehozására, illetve erősítésére, ez pedig a fenntarthatóság megvalósításának főfeltétele.

Siker volt-e a Csúcst? Az amerikai delegátusokon és Kereskedelmi Világszervezeten kívül kevesen gondolták annak. Az NGO-k, a Föld Barátai szerint tízes skálán az osztályzat kettes. Vajon a nagy konferenciáknak már nincs létjogosultságuk? A vélemények megoszlanak, mivel voltak pozitív eredmények is. Sok ezer küldött találkoztott a Föld minden részéről, új barátságok és szövetségek kötődtek, várható, hogy ezek a jövőben gyümölcsözőek lesznek. A legfontosabbak az irányító központban, a folyosókon és más nem hivatalos helyszíneken zajló informális akciók voltak.

A Csúcst sikerét értékelve, mulatságos megjegyzés hangzott el a vendéglátó ország NGO-i részéről: „Jelentős eredményt csak annyiban értünk el, hogy mély sebet vágunk a gazdag nemzetek érzékeny zsírjában. A szegények keveset veszíthetnek, és sokat nyerhetnek.” Ha azonban azt a csigatempót vesszük figyelembe, amellyel a dolgok előrehaladnak, kételkednünk kell, vajon tényleg megvalósítható-e a közeljövőben egy fenntartható világ?

HÍREK–ESEMÉNYEK

2005: A FIZIKA ÉVE

2000 decemberében Berlinben, a Fizikai Társulatok világkonferenciáján több mint 40 társulat támogatta azt a javaslatot, hogy 2005-öt nyilvánítsák a *Fizika Évének* (World Year of Physics, WYP 2005). A javaslattal 2001 márciusában az Európai Fizikai Társulat Tanácsa is egyetértett, míg 2002 októberében a IUPAP (International Union of Pure and Applied Physics) egyhangú döntéssel elfogadta a javaslatot, és 2005-öt a *Fizika Évének* nyilvánította. Ezt a javaslatot számos más szervezet is örömmel fogadta, és végül az UNESCO Konferenciájának 32. ülészakán 2003 novemberében hozott határozat szerint felkarolja a kezdeményezést.

A nemzetközi tanácsadó testület tagjai országokban számos szakmai eseményt szerveznek a WYP 2005 rendezvény sorozata keretében, amelyről a www.wyp2005.org webcímen lehet információt szerezni. További információ található a www.eps.org és a www.iupap.org helyeken is.

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat a *Fizika Éve 2005* megünneplésének megszervezésére eseti bizottságot hozott létre, amely rövidesen megteszi javaslatát a hazai szakmai rendezvényekre vonatkozóan, amelyek egyrészt a szakmai körök, másrészt a nagyközönség számára igyekeznek színvonalas eseményekkel szolgálni.

Bencze Gyula, KFKI RMKI